— Готово? — питає мене Захар Іванович.

— Готово! — відгукуюсь я і стрибаю на раму гарячого і волохатого від пилу "Білорусика".

Захар Іванович пускає трактор. Машина тихенько вуркотить і котиться дорогою, за нами починає бігти, ворушитися трос, і я бачу: трос підіймається вгору, натягується в повітрі, немов струна; трактор наш гуде все важче й важче, а нам із скирти махають руками, сигналять: "Давай!.. Давайте! Протягуйте далі!"

Десь там знизу, з того боку високої розкішної скирти, рушає і повзе вгору повна сітка соломи. Ми з дядьком тягнемо її на вершину обмолоченої гори, трос уже завис високо над землею і сліпучо виблискує на сонці.

Я чую, як тоненько дзвенить натягнутий дріт, і мені знов згадується недавня пригода.

Вчора, саме в таку післяобідню пору, коли ми зачепили сітку і потягли її на скирту, нас ніби щось зупинило. Глянули, а за трос учепився руками і повис у повітрі Микола Кібчик, той хлопець, про якого кажуть: і не сій, а воно вродить. Ви на його очі подивіться! В тих очах вогонь і вихор, з такими очима стають великими льотчиками-асами або великими шибениками.

Коли і як він підкрався до троса і вхопився за нього, ми й не бачили. Кібчика підняло над шляхом метрів на п’ять угору. Він спочатку весело дригав ногами, сміявся, гукав, як Тарзан на ліані в джунглях. А потім, видно, і в нього затенькала душа: висота чимала, а трос дзвенить, натягується, несе його в небо. Кібчик злякався, притих, оторопіло дивився на землю і не знав, що робити: стрибати йому на дорогу чи висіть, далі їхать на тросі...

Захар Іванович теж побілів, зупинив трактор. Нам уже махали з скирти, всі хвилювалися за безголового Кібчика: бач, гру собі веселу придумав! А раптом зірветься!..

Дядько помалу став здавати назад. Коли трос опустився і Кібчик, живий і цілий, торкнувся п’ятами землі, дядько вискочив з кабіни і сердито погнався за ним:

— Сучий ти сину! Життя тобі набридло, чи що!

Тепер я пильную: ніхто й близько не підходить до дроту.

Ми самі на дорозі. Ми скиртуємо.

От і зараз від’їжджаємо далеченько, і вже видно мені з кабіни, як суне на гребінь скирти велика сітка соломи. Скиртувальники розступаються, готові прийняти її.

— Аго-о-ой! — гукають вони.

Тепер моя черга.

Я бігом спускаюсь до рами, за яку зачеплено трос. Він туго натягнутий, він аж бринить у повітрі. Захар Іванович завжди застерігає мене:

— Дивись, без балощів! Ти на роботі! Обережно мені!

Я справді обережно, навіть з деяким острахом б’ю ключем по замку, по пружинній засувці. Замок сухо клацає, трос вилітає і з силою відскакує назад; він біжить назад, скручується вужами-кільцями і смирно лягає в гарячий пил на дорозі. А на скирті, я бачу, вже

розв’язали сітку. Чоловіки втоптують нову купу соломи, вилами розправляють її, втрамбовують, щоб рівно лежала.

Захар Іванович круто розвертає на шляху "Білорусика".

Ми швидко мчимо назад, і нам видно все поле, де зараз не вщухають жнива. Там, у полудневій спеці, в хмарах білої куряви, яка висить над полем, гуркочуть і гуркочуть комбайни. Вони йдуть один за одним і своїми крилами підминають, перелопачують густий, добре вистояний хліб. До комбайнів підлітають машини, і дядько Захар гукає мені:

— Дивись, як ллється зерно! Красиво, правда, синку?

Я знаю: врожай добрий, люди аж бронзові, аж світяться від щастя. Всі заклопотані і радісно витирають піт: вродило! А зерно ллється в кузов машини, ллється густим потоком і відсяває на сонці чистим золотом. Курною дорогою машини везуть те пшеничне золото на тік, а підбирачі на полі, як чорноголові жуки-рогачі, біжать за комбайнами, підхвачують на свої бивні ще теплі купи обмолотів і завалюють солому на причепи. А от біжить стернею маленький прудкий тракторець, весело попихкуючи вгору кільцями диму; він бере на буксир повні причепи і цілою валкою котить їх сюди, на край поля.

Тепер наша з дядьком Захаром робота. Всі ці острови соломи, що виростають понад дорогою, нам перекладають на сітку, і ми їх тягаємо і тягаємо на височенну скирту.

Я не день і не два працюю з дядьком Захаром, слухняно трясусь на рамі "Білорусика" і бачу: дядько любить мене, пускає до себе в кабіну, дозволяє навіть покрутити руля. І мені соромно признатися, чого мені страшенно хочеться. А мені хочеться... ну, чогось несерйозного. Не такого, звичайно, безглуздого, як те, що учинив шалапутний Кібчик, а все ж... Кортить мені... хоч на хвилинку покинути трактора і побігти

туди, де кладуть сітку. І вчепитися за неї, і поїхати, поїхати аж на самий вершечок, на гребінь, де стоять скиртоправи.

Тільки так подумав, як гульк — наче з-під землі виріс... наш верхолаз Кібчик. Ні, не такий він дурний, щоб одразу підходити до трактора. Бо дядько ще кипить і може з повною гарантією нам’яти йому вуха.

Кібчик хитріший. Він сів далеченько, під скиртою, якраз в холодку над дорогою. Він знає, що ми саме туди під’їдемо і саме там будемо розвертатися.

Отож, виходить: не він до нас, а ми до нього підкочуємо.

Ми розвернули "Білоруса", Захар Іванович приглушив мотор. А Кібчик сидить спокійно, спиною до нас повернувся. Не боїться. І робить вигляд, що страшенно заклопотаний: задер ногу і колупається шпилькою, просто носом уткнувся в підошву. Бачите, загнав десь, бідолашний, колючку! На нас — нуль уваги, просто не помічає нас.

Дядько показує мені бровою: ти ба, з характером, шибеник! Це з тих, що сяде на дорозі і не встане — машиною його обминай!

Та ось тричі ударили на скирті по тросу, задзвенів дріт. То був нам сигнал: поганяйте! І тільки дядько натиснув на газ, як Кібчик враз підхопився на ноги. Забув і про колючку! Він так чесно, так серйозно і віддано дивився на дядька Захара, ні трохи не ховаючи веселих вогників, які кипіли в його очах, що я здивувався: ну й Кібчик! З нього як з гуски вода! І оком не моргне! Наче і не він висів учора на дроті, наче і не його ганяли круг скирти!

— Дядьку Захаре! — весело і спокійно звертається Кібчик.

(А проте я бачу: він навмисне бадьориться, він просто показує, що все забув і що вчора нічого не було, а між тим він стоїть, увесь насторожений, береже свої вуха!)

— Можна, дядьку, я з вами проїду на тракторі? — питає Кібчик.— Один тільки раз, можна? Ось замість нього.— І він тикає на мене пальцем.

Я зрадів: хай собі їде, я вже накатався на тракторі! Поки вони з дядьком обернуться туди й назад, я встигну збігати на майданчик, де кладуть солому на сітку.

Та Захар Іванович ніби й не чує, про що там вигукує Кібчик. Він широкою долонею витирає піт, який промиває доріжки йому на запилених щоках, і діловито вмикає швидкість.

Наш тракторець рушає.

— Дядьку Захаре! Я тільки раз! Я вмію відчіпляти дріт, ви самі побачите!

— Що ти хочеш? — раптом висовується дядько з кабіни і так суворо й холодно дивиться на. Кібчика, що той на якусь мить примовкає.— Що ти хочеш? — грізно перепитує дядько.— Це тобі не балаган, не цирк, а робота! Ясно? Іди на гілках чіпляйся!

Кібчик заморгав очима, і я побачив: він побілів, він просто розгубився! А дядькові досить було і цієї короткої його розгубленості (значить, заговорила совість!). Він одразу й пожалів хлопця.

— Ладно, сідай уже, — сказав суворо.— Тільки дивись, без фокусів, у мене недовга розмова!

Кібчик стрибнув на раму, він аж затрусився від радості. Він вчепився руками за кабіну, киває дядькові: "Газуйте! Швидше! З вітерцем!"

Я теж не стою на місці. Зриваюсь і біжу до подавальниць, щоб встигнути.

І я встиг. Якраз жінки нагромадили нову сітку соломи. Зачепили трос. Тепер, я знаю, хтось із тих, що стоїть на скирті, махне рукою Захару Івановичу: "Обережно! Поїхали". І зашелестить в соломі, почне потихеньку бігти, вирівнюватись трос.

Бігом чіпляюсь за сітку. Жінки не відганяють мене, знають — це свій, помічник на жнивах. Хай прокатається, заслужив. Хтось навіть ляскає мене ззаду по штанцях, сміється: держись! І я впираюсь ногами в дерев’яну перекладину. Чую: повзе, натягується дріт. От він шарпнув сітку і — потяг! Потяг її по землі, а потім нагору, на скирту, поволік її крутою, виритою в соломі траншеєю. Тут ще спекотніше, сонце обливає мене жаром, і я держусь за сітку, підіймаюсь все вище й вище.

Мене тягне вгору, і я бачу, як піді мною опускається степ, як все далі стелиться дорога і лісосмуга, як широко розступаються пшеничні лани. Вже згори, з неба бачу маленькі комбайни, вони в золотих ореолах куряви, а он машини, трактори, підбирачі — біжать, снують на квадратних латках стерні.

Я вже пливу немовби в самому небі, мені аж дух забиває від тієї високості. Під ногами шарудить солома, а попереду блищить, подзвонює натягнутий трос. Мені здається: зараз дядько Захар піддасть газу і зірве з місця всю скирту, потягне цю високу гору соломи хтозна-куди. На весь степ буде диво: рушить і посуне за трактором величезний солом’яний лінкор, на якому стоять скиртоправи з вилами, сітка з соломою, а на сітці — я, Льонька.

Ми вже виїхали на верхівку скирти. Мені чомусь подумалось: раптом наш "Білорусик" шарпне, перетягне трішки далі, і я прямо з скирти... в оберемках соломи... метрів двадцять униз... Страшнувато стає, проте їду, не тікаю, знаю, що скиртувальники не пропустять сітку далі за себе.

—Агей-е-ей! — лунають міцні, напружені чоловічі голоси.

Трос завмирає.

Я відскакую вбік. Мені гукають:

— Ану, Льоню, розв’яжи сітку!

Видно, Захар Іванович уже здав назад, трос послабився, і я легко зняв з гачка верхній повідок, який оперізував сітку.

Купа соломи розвалилася. Я стрибнув на неї, солома аж пашить від сонця, вона гаряча і б’є в ніздрі сухим гіркуватим духом стебла. Качаюсь в соломі, руками й ногами розгрібаю її, а скиртувальники сміються з мене: вони бачать, що я сп’янів від пахощів сонця.

Вони беруться за роботу, втоптують, вкладають солому, а я перекинувся через голову і відповз трохи вбік, щоб не заважати їм.

Став над краєм скирти, оглянувся.

Мамо рідна, куди я забрався! Оце висота! Видно звідси наше село,— і не село, а білі дрібненькі коробочки хат. Видно ставок, греблю, білу башту насосної станції, тоненьку нитку дороги, що веде в Першотравенку до нашої школи. І степ видно навкруги— до самого, здається, Чорного моря! Тут, їй-право, відчуваєш себе птицею, яка сидить на вершині скелі: тільки розкинь руки і полетиш, і з висоти оглядатимеш світ — весь, скільки сягає око.

Я б ще дивився на село й степи, та хочеться і вниз покотитися, ось так — калачиком, через голову, по тому глибокому сліду, який вигребла сітка. І я спочатку поїхав з гори на штанях, а тоді сторч головою. Це просто блаженство — падати й пірнати в пухку солому, зробити собі кубло або лягати зверху, по-королівському розкинувши руки й ноги, а тоді знов — лицем у солом’яну пахощ!

...Я біжу до трактора. Дядько Захар — він виглядає з кабіни— витирає піт і злегка пересміхається:

— Ну що? Побував на небі?

— Побував! — відказую, задихавшись.— Ох, і далеко видно! До самого Єгипту!

— Вилазь до нас,— говорить дядько Захар.— А ти, Кібчик, посунься, дай товаришеві місце.

По голосу чую: помирились вони. Мабуть, дуже старався Кібчик, бо дядько вже м’якше поглядає на нього.

Я вмощуюсь коло Кібчика. Захар Іванович пригладжує невеликі чорні вуса і повагом звертається до нас обох:

— М-да... От восени ви почимчикуєте в школу. А дорога степом, степом стелиться, і рівно кругом, як на долоні. Глянете ви з дороги: стоять на рівнині золоті гори — одна, друга, третя. Хтось чужий спитає: "Що то за гори, хлопці?" А ви скажете: "То скирти пшеничної соломи".— "Хто ж їх такі високі вивершив?" А ви скажете: "Наші колгоспники. І ми з дядьком Захаром". Правильно я говорю?

— Правильно! — засміялися ми з Кібчиком.

— Ну що ж, поїхали! Зачепи, Льоню, трос.

Ми тепер втрьох сидимо в кабіні.

Від’їжджаємо, а за нами біжить, струною натягується дріт, і виростає край шляху висока, золота від сонця, духмяна гора соломи.